

ROZDZIAŁ VI. PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 24

Walne Zebranie Stowarzyszenia ma prawo dokonywania zmian w statucie, jak również podejmowania uchwał o samorozwiązaniu się Stowarzyszenia. Uchwały takie Walne Zebranie podejmuje większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy członków. Uchwały o zmianach w statucie oraz o samorozwiązaniu się Stowarzyszenia muszą mieć aprobatę Konferencji Episkopatu Polski.

Artykuł 25

W przypadku rozwiązania Stowarzyszenia całość jego dóbr materialnych przechodzi na własność Konferencji Episkopatu Polski.

Artykuł 26

Szczegółowe przepisy wykonawcze do niniejszego statutu zostaną zawarte w regulaminie działania Zarządu i Walnego Zebrania Stowarzyszenia Biblistów Polskich, zatwierdzonym do użytku przez Walne Zebranie Stowarzyszenia.

R E C E N Z J E I P R Z E G L Ą D Y

BOGDAN PONIŻY, *Motywy Wyjścia w Biblii. Od historii do teologii*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza Wydział Teologiczny, Poznań 2001, ss. 147.

Jednym z głównych tematów w całym Piśmie Świętym, który stanowi jakby główną linię znaczeniową, jest teologiczne przesłanie Wyjścia Izraelitów z niewoli egipskiej. Dlatego też ks. prof. Bogdan Poniży daje nam do rąk kunsztowną pozycję książkową pod ekspresyjnym tytułem. Praca składa się z IV rozdziałów. Rozdział I jest najobszerniejszy, bowiem choćby dlatego, że stanowi treściową bazę tak dla rekonstrukcji okoliczności pobytu Izraelitów na Nilem, zmagania z faraonem, oraz interesująco wyeksponowane dane dotyczące itinerarium wyjścia, które pomagają wyznaczyć ramy chronologiczno – topograficzne.

Na szczególną uwagę zasługuje wątek pobytu Izraelitów na pustyni. Bardzo plastycznie B. Poniży zaznacza, że opowiadanie o pobycie Izraelitów na pustyni utrzymane jest w konwencji tzw. legendy kultycznej. Struktura kształtu opisu zawiera dwie rzeczywistości: samo historyczne wydarzenie oraz jego aktualizacja kultyczna, która wyraźnie przesłania relacje w wymiarze chronologicznym. Tutaj rysuje się redakcyjna perspektywa przejścia z tego wszystkiego co stanowi topos pustyni na płaszczyznę teologii pustyni.

W rozdziale II autor podejmuje bardzo ciekawą notę, że Izrael każdej epoki i każdego czasu, w kontekście wydarzeń związanych z historycznym Wyjściem może stawiać swoje pytania i znajdować na nie odpowiedzi dotyczące egzystencjalnego „Tu i teraz”. To właśnie przywoływana postać Deuteroizajasza jest przykładem charakterystycznej różnicy między „rzeczami pierwszymi a rzeczami nowymi”. Ale autor, całkiem słusznie w tym miejscu, przywołuje tych wybitnych egzegetów, którzy twierdzą, że Deuteroizasz nie stworzył jednego tematycznie zamkniętego dzieła pt. „Nowe Wyjście”, ale pojedyncze jednostki literackie mogą przecież przybliżyć wizję Nowego Wyjścia. Czyli wizja obrazu jeszcze doskonalszego wyzwolenia, podjętego przez Nowego Mojżesza- Sługę Jahwe.

Rozdział III to charakterystyczna reinterpretacja Wyjścia w oczach mędrca około 12 wieków po tych historycznych wydarzeniach. Wydarzenia przypomniane przez Mędrca są dla wierzących w Jahwe dowodem działania Boga w historii. Nie tylko przez charakter wydarzeń, ale ciągle przypominanie unikania grzechów i kroczenia drogą Pańską. Wyakcentowana aktywna dynamika Bożego działania w historii zauważalna jest w dwóch zasadach Bożej pedagogii. Mianowicie: *ta sama rzecz może być narzędziem nagrody lub kary, czym kto grzeszy, tym bywa karany* (por. Mdr 11, 16). W literackim pięknie i psychologicznej głębi przedstawia autor ideę Opatrzności Bożej, która jawi się w Księdze Mądrości na sposób semicki (posługując się obrazami), jak i na sposób grecki (stosując pojęcia), oraz dość kontrastowe ukazanie odmienności losu wierzących w Boga i bałwochwalców. Ideologicznie opozycyjne grupy: Izraelici i Egipcjanie doświadczają przedziwnej pedagogii Bożej: *ta sama rzecz może być narzędziem nagrody i przekleństwa*. Tutaj ks. B. Poniży podaje klarowny schemat Bożego działania w historii i jego czytelność dla Żydów i pogan (s. 124).

Pozycję zamyka IV rozdział: „Nowotestamentalne echa Wyjścia z Egiptu”. Autor znakomicie przedstawia wspólną typologię Wyjścia dla całego Kościoła apostołskiego. Jezus – Zbawca to Nowy Izrael, w Nim bowiem dokonało się Nowe Wyjście – Prawdziwy Exodus; definitywne przejście z niewoli do wolności dzieci Bożych. Klucz interpretacji Misterium Paschalnego Chrystusa w świetle wydarzeń exodusu, pojawia się we wszystkich nurtach nowotestamentalnej tradycji. Jezus sam niejednokrotnie sugerował uczniom, że Jego misję należy rozumieć jako wypełnienie typów Wyjścia.

Dotychczas nie było takiego syntetycznego ujęcia problematyki Wyjścia i tak wystarczająco pogłębionej analizy historyczno – teologicznej zagadnienia. Stąd można z satysfakcją stwierdzić, że rozprawa ks. B. Ponizęgo, dzięki podjęciu wielu wątków tematyki biblijnego Exodusu, jest syntetycznym kompendium na temat motywu Wyjścia w Biblii.

Poznań

KS. STANISŁAW ORMANTYTCH

LORENZO ALVAREZ VERDES CSSR, *Caminar en el Espiritu. El pensamiento etico de S. Pablo*, Editiones Academiae Alphon-sianae, Roma 2000, ss. 544.

Autor jest profesorem teologii moralnej biblijnej w Akademii Alfonsjańskiej w Rzymie. Jest członkiem Hiszpańskiego Towarzystwa Biblijnego. Obok wielu artykułów jest m.in. autorem książki „El imperativo cristiano en S. Pablo. La tension indicativo-imperativo en Rom 6. Analisis estructural” (Valencia 1980).

Całość książki otwiera schematyczny spis zawartości treściowej (s. 5) oraz motto z Listu do Galatów 5, 25 (s. 6). Natomiast całość treściową otwiera wprowadzenie autora, które przybliży także liczne elementy historyczne jego badań nad teologią Nowego Testamentu oraz ważne elementy formalne całości publikacji (s. 7-21). Autor dobrze ukazał konstrukcję całego studium. Wyjaśnił przekonująco zamierzenia formalne oraz metodologiczne i treściowe.

Pierwsza część prezentowanego studium nosi tytuł: „Metoda i hermeneutyka w etyce biblijnej” (s. 23-127). Natomiast pierwszy z jej rozdziałów poświęcony został aktualnej panoramie etyki Nowego Testamentu (s. 25-60). Autor podaje tutaj dość schematyczne dane o kryteriach metodologiczno-strukturalnych oraz hermeneutycznych. Z ko-